

Fizika, Kosmosas, Inovacijos

(8 klasė, Klausimai/Atsakymai)

Uždavinyne misijų ir jų etapų laikas nurodomas pagal Pasaulinį koordinuotąjį laiką arba UTC (angl. *Coordinated Universal Time*)

8 klasė

F-8.1 ..... [8.1](#)

F-8.2 ..... [8.2](#)

F-8.3 ..... [8.3](#)

F-8.4 ..... [8.4](#)

F-8.5 ..... [8.5](#)

F-8.6 ..... [8.6](#)

F-8.7 ..... [8.7](#)

F-8.8 ..... [8.8](#)

F-8.9 ..... [8.9](#)

F-8.10 ..... [8.10](#)

Atsakymai ..... [A](#)

Informacijos šaltiniai ..... [Info](#)

Žodynėlis ..... [V](#)

8 klasė

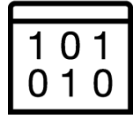
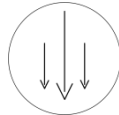
Teleskopas	Asteroidas	Gravitacija	„ISRO“	Laikas	Informatika	STEM
Astronautas	Meteoritas	Atmosfera	„CNES“	Periodas	Biologija	
Robotas	Žemė	Dažnis	„DLR“	Kampas	Astronomija	
Raketa	Mėnulis	Radiacija	„Roscosmos“	Koordinatė	Geografija	
Ervėlaivis	Marsas	Banga	„JAXA“	Trajektorija	Matematika	
TKS	Žemė	Magnetizmas	„CNSA“	Orbita	Chemija	
„Cubesat“	Mėnulis	Temperatūra	„ISRO“	Greitis	Informatika	
Palydovas	Marsas	Masė	„CNES“	Laikas	Biologija	
Planeteigis	Planeta	Gravitacija	„NASA“	Periodas	Astronomija	
Zondas	Saulė	Atmosfera	„ESA“	Kampas	Geografija	

SPACEOLYMP

EKA sutartis Nr. 4000115691/15/NL/NDe

F-8.1 – Uždavinys Nr. 1

Teleskopas

Asteroidas

Gravitacija

„ISRO“

Laikas

Informatika

Aprašykite trumpą **tikrovišką kosmoso istoriją (misiją)** susijusią su aukščiau eilutėje įrašytomis temomis (parodytais paveikslėliais).

Įterpkite **atviro kodo paveikslėlį/nuotrauką** dešinėje teksto pusėje.

Daugiau informacijos rasite šiame [puslapyje](#). (Įrašykite tinkamą nuorodą).

Klausimas (A):

Įrašykite klausimo tekstą paryškintu šriftu.

F-8.2 – Uždavinys Nr. 2

Astronautas

Meteoritas

Atmosfera

„CNES“

Periodas

Biologija

Aprašykite trumpą **tikrovišką kosmoso istoriją (misiją)** susijusią su aukščiau eilutėje įrašytomis temomis (parodytais paveikslėliais).

Įterpkite **atviro kodo paveikslėlį/nuotrauką** kairėje teksto pusėje.

Daugiau informacijos rasite šiame [puslapyje](#). (Įrašykite tinkamą nuorodą).

Klausimas (A):

Įrašykite klausimo tekstą paryškintu šriftu.

SPACEOLYMP

EKA sutartis Nr. 4000115691/15/NL/NDe

F-8.3 – Uždavinys Nr. 3

Robotas

Žemė

Dažnis

„DLR“

Kampas

Astronomija

Aprašykite trumpą **tikrovišką kosmoso istoriją (misiją)** susijusią su aukščiau eilutėje įrašytomis temomis (parodytais paveikslėliais).

Įterpkite **atviro kodo paveikslėlių/nuotrauką** dešinėje teksto pusėje.

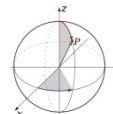
Daugiau informacijos rasite šiame [puslapyje](#). (Įrašykite tinkamą nuorodą).

Klausimas (A):

Įrašykite klausimo tekstą paryškintu šriftu.

F-8.4 – Uždavinys Nr. 4

Raketa

Mėnulis

Radiacija

„Roscosmos“

Koordinatė

Geografija

Aprašykite trumpą **tikrovišką kosmoso istoriją (misiją)** susijusią su aukščiau eilutėje įrašytomis temomis (parodytais paveikslėliais).

Įterpkite **atviro kodo paveikslėlių/nuotrauką** kairėje teksto pusėje.

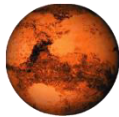
Daugiau informacijos rasite šiame [puslapyje](#). (Įrašykite tinkamą nuorodą).

Klausimas (A):

Įrašykite klausimo tekstą paryškintu šriftu.

F-8.5 – Uždavinys Nr. 5

Ervėlavis

Marsas

Banga

„JAXA“

Trajektorija

Matematika

Aprašykite trumpą **tikrovišką kosmoso istoriją (misiją)** susijusią su aukščiau eilutėje įrašytomis temomis (parodytais paveikslėliais).

Įterpkite **atviro kodo paveikslėlių/nuotrauką** dešinėje teksto pusėje.

Daugiau informacijos rasite šiame [puslapyje](#). (Įrašykite tinkamą nuorodą).

Klausimas (A):

Įrašykite klausimo tekstą paryškintu šriftu.

F-8.6 – Uždavinys Nr. 6

TKS

Žemė

Magnetizmas

„CNSA“

Orbita

Chemija

Aprašykite trumpą **tikrovišką kosmoso istoriją (misiją)** susijusią su aukščiau eilutėje įrašytomis temomis (parodytais paveikslėliais).

Įterpkite **atviro kodo paveikslėlių/nuotrauką** kairėje teksto pusėje.

Daugiau informacijos rasite šiame [puslapyje](#). (Įrašykite tinkamą nuorodą).

Klausimas (A):

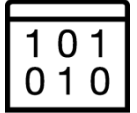
Įrašykite klausimo tekstą paryškintu šriftu.

SPACEOLYMP

EKA sutartis Nr. 4000115691/15/NL/NDe

F-8.7 – Uždavinys Nr. 7

„Cubesat“

Mėnulis

Temperatūra

„ISRO“

Greitis

Informatika

Aprašykite trumpą **tikrovišką kosmoso istoriją (misiją)** susijusią su aukščiau eilutėje įrašytomis temomis (parodytais paveikslėliais).

Įterpkite **atviro kodo paveikslėlį/nuotrauką** dešinėje teksto pusėje.

Daugiau informacijos rasite šiame [puslapyje](#). (Įrašykite tinkamą nuorodą).

Klausimas (A):

Įrašykite klausimo tekstą paryškintu šriftu.

F-8.8 – Uždavinys Nr. 8

Palydovas

Marsas

Masė

„CNES“

Laikas

Biologija

Aprašykite trumpą **tikrovišką kosmoso istoriją (misiją)** susijusią su aukščiau eilutėje įrašytomis temomis (parodytais paveikslėliais).

Įterpkite **atviro kodo paveikslėlį/nuotrauką** kairėje teksto pusėje.

Daugiau informacijos rasite šiame [puslapyje](#). (Įrašykite tinkamą nuorodą).

Klausimas (A):

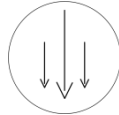
Įrašykite klausimo tekstą paryškintu šriftu.

SPACEOLYMP

EKA sutartis Nr. 4000115691/15/NL/NDe

F-8.9 – Uždavinys Nr. 9

Planeteigis

Planeta

Gravitacija

„NASA“

Periodas

Astronomija

Aprašykite trumpą **tikrovišką kosmoso istoriją (misiją)** susijusią su aukščiau eilutėje įrašytomis temomis (parodytais paveikslėliais).

Įterpkite **atviro kodo paveikslėlių/nuotrauką** dešinėje teksto pusėje.

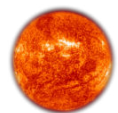
Daugiau informacijos rasite šiame [puslapyje](#). *(Įrašykite tinkamą nuorodą).*

Klausimas (A):

Įrašykite klausimo tekstą paryškintu šriftu.

F-8.10 – Uždavinys Nr. 10

Zondas

Saulė

Atmosfera

„ESA“

Kampas

Geografija

Aprašykite trumpą **tikrovišką kosmoso istoriją (misiją)** susijusią su aukščiau eilutėje įrašytomis temomis (parodytais paveikslėliais).

Įterpkite **atviro kodo paveikslėlių/nuotrauką** kairėje teksto pusėje.

Daugiau informacijos rasite šiame [puslapyje](#). *(Įrašykite tinkamą nuorodą).*

Klausimas (A):

Įrašykite klausimo tekstą paryškintu šriftu.

SPACEOLYMP

EKA sutartis Nr. 4000115691/15/NL/NDe

Kosmoso kalendorius (angl.) <http://www.spacecalendar.com> <http://spaceflightnow.com/launch-schedule/>

February 9 (YEAR)

<http://www.astronautix.com/f/february09.html>

Write very brief message about space-related event of this day in history, specify a year.

February 11 (YEAR)

<http://www.astronautix.com/f/february11.html>

Write very brief message about space-related event of this day in history, specify a year.

April 1 (YEAR)

<http://www.astronautix.com/a/aprilo1.html>

Write very brief message about space-related event of this day in history, specify a year.

April 3 (YEAR)

<http://www.astronautix.com/a/aprilo3.html>

Write very brief message about space-related event of this day in history, specify a year.

May 23 (YEAR)

<http://www.astronautix.com/m/may23.html>

Write very brief message about space-related event of this day in history, specify a year.

May 25 (YEAR)

<http://www.astronautix.com/m/may25.html>

Write very brief message about space-related event of this day in history, specify a year.

July 16 (YEAR)

<http://www.astronautix.com/j/july16.html>

Write very brief message about space-related event of this day in history, specify a year.

September 6 (YEAR)

<http://www.astronautix.com/s/september06.html>

Write very brief message about space-related event of this day in history, specify a year.

October 28 (YEAR)

<http://www.astronautix.com/o/october28.html>

Write very brief message about space-related event of this day in history, specify a year.

December 19 (YEAR)

<http://www.astronautix.com/d/december19.html>

Write very brief message about space-related event of this day in history, specify a year.

ATSAKYMAI

8 klasė

F-8.1 (Q)

[Grįžti į turinį](#)

Uždavinio sprendimo eiga ir komentaras.

Atsakymas: įrašykite atsakymą.

F-8.2 (Q)

[Grįžti į turinį](#)

Uždavinio sprendimo eiga ir komentaras.

Atsakymas: įrašykite atsakymą.

F-8.3 (Q)

[Grįžti į turinį](#)

Uždavinio sprendimo eiga ir komentaras.

Atsakymas: įrašykite atsakymą.

F-8.4 (Q)

[Grįžti į turinį](#)

Uždavinio sprendimo eiga ir komentaras.

Atsakymas: įrašykite atsakymą.

F-8.5 (Q)

[Grįžti į turinį](#)

Uždavinio sprendimo eiga ir komentaras.

Atsakymas: įrašykite atsakymą.

F-8.6 (Q)

[Grįžti į turinį](#)

Uždavinio sprendimo eiga ir komentaras.

Atsakymas: įrašykite atsakymą.

F-8.7 (Q)

[Grįžti į turinį](#)

Uždavinio sprendimo eiga ir komentaras.

Atsakymas: įrašykite atsakymą.

SPACEOLYMP

EKA sutartis Nr. 4000115691/15/NL/NDe

F-8.8 (Q)

[Grįžti į turinį](#)

Uždavinio sprendimo eiga ir komentaras.

Atsakymas: įrašykite atsakymą.

F-8.9 (Q)

[Grįžti į turinį](#)

Uždavinio sprendimo eiga ir komentaras.

Atsakymas: įrašykite atsakymą.

F-8.10 (Q)

[Grįžti į turinį](#)

Uždavinio sprendimo eiga ir komentaras.

Atsakymas: įrašykite atsakymą.

SPACEOLYMP

EKA sutartis Nr. 4000115691/15/NL/NDe

INFORMACIJOS ŠALTINIAI

[Grįžti į turinį](#)

ESA - http://www.esa.int/ESA/Our_Missions

NASA - <https://www.nasa.gov/missions>

DLR - <http://www.dlr.de/dlr/en/desktopdefault.aspx/tabid-10012/#/Missionen/Start/Feature>

JAXA - <http://global.jaxa.jp/projects/>

CNSA - <http://www.cnsa.gov.cn/n6443408/index.html>

CNES - https://cnes.fr/en/fiches_mission_alpha

ISRO - <http://www.isro.gov.in/missions-o>

Roscosmos - <http://en.roscosmos.ru/>

<http://funphysics.jpl.nasa.gov/>

<http://www.nasa.gov/audience/foreducators/stem-on-station/lessons>

http://www.nasa.gov/audience/foreducators/k-4/features/materials_archive_1.html

<http://myasadata.larc.nasa.gov/educators/>

Raketų, palydovų, erdvėlaivių ir astronautikos internetinis žinynas:

<http://space.skyrocket.de/index.html>

ŽODYNĖLIS

[Grįžti į turinį](#)

Teleskopas

Prietaisas (ant Žemės ir kosmose) kosminių kūnų ir reiškinių stebėjimui.

Astronautas

Kosminiams pilotuojamiems skrydžiams paruoštas žmogus (kosmonautas, taikonautas).

Robotas

Mechaninis aparatas, galintis kosmose atlikti užprogramuotas fizines užduotis.

Raketa

Skraidantis kosminis prietaisas, kurį varo reaktyvinė jėga.

Erdvėlaivis

Daugkartinė kosminė transporto priemonė, skirta skrydžiams į Žemės orbitą.

TKS

Tarptautinė kosminė stotis – didžiausias dirbtinis Žemės palydovas.

„Cubesat“

Kubo formos dirbtinis palydovas, kurio matmenys yra 10×10×10 cm, masė – 1 kg.

Palydovas

Dirbtinis objektas žmogaus pastangomis įvestas į bet kokio kosminio kūno orbitą.

Planeteigis

Savaeigis aparatas važinėjantis kosminio kūno (ne Žemės) paviršiumi.

Zondas

Automatinis kosminis aparatas tiriantis Saulės sistemos kūnus.

Žemė

Trečioji pagal atstumą nuo Saulės ir penktoji pagal dydį Saulės sistemos planeta.

Mėnulis

Gamtinis Žemės palydovas.

Marsas

Ketvirtoji pagal atstumą nuo Saulės ir septintoji pagal dydį Saulės sistemos planeta.

Planeta

Kosminis kūnas, kuris sukasi apie žvaigždę (tarp jų ir Saulę).

Saulė

Artimiausia Žemei žvaigždė.

Kometa

Mažas kosminis kūnas (kometoidas), skriejantis aplink Saulę ir bent kartais parodantis komą (kometos skraistę) arba uodegą.

Asteroidas

Mažytė planeta (planetoidas), skriejanti elipsine orbita aplink Saulę.

SPACEOLYMP

EKA sutartis Nr. 4000115691/15/NL/NDe

Meteoritas

Ant planetos paviršiaus nukritęs kosminis kūnas, nesudegusio skriejant per planetos atmosferą akmens arba metalinio kūno (meteoroido) dalis.

Temperatūra

Objekto (kosminio) šilumas.

Masė

Medžiagos kiekis.

Gravitacija

Sąveika tarp materialių kūnų (kosminių), priklausanti nuo jų masės.

Atmosfera

Dujų sluoksnis, supantis pakankamos masės kosminį kūną.

Dažnis

Įvykio pasikartojimo skaičius per laiko vienetą.

Radiacija

Savaiminis atomų branduolių skilimas (spinduliuotė).

Banga

Energijos pernešimas erdvėje ir laike.

Magnetizmas

Magnetinė sąveika atsirandanti tarp judančių elektros krūvių.

„NASA“

JAV valstybinė agentūra „Nacionalinė aeronautikos ir kosmoso administracija“.

„ESA“

Tarpyvyriausybė kosmoso tyrinėjimo organizacija „Europos kosmoso agentūra (EKA)“.

„Roscosmos“

Rusijos federalinė kosmoso agentūra „Roskosmos“.

„JAXA“

Japonijos valstybinė agentūra „Japonijos kosmoso tyrimų agentūra“.

„CNSA“

Kinijos valstybinė įstaiga „Kinijos nacionalinė kosmoso administracija“.

„ISRO“

Indijos valstybinė įstaiga „Indijos kosmoso tyrimų organizacija“.

„CNES“

Prancūzijos valstybinė agentūra „Nacionalinis kosmoso tyrimų centras“.

„DLR“

Vokietijos valstybinė agentūra „Vokietijos aerokosmoso centras“.

Laikas

Objektų (kosminių kūnų) egzistavimo trukmė.

SPACEOLYMP

EKA sutartis Nr. 4000115691/15/NL/NDe

Periodas

Laikas per kurį objektas (kosminis kūnas) apsisuka vieną kartą.

Kampas

Figūra (sritis), kurią sudaro tiesės, turinčios bendrą susikirtimo tašką.

Koordinatė

Objekto (kosminio kūno) padėtis plokštumoje ar erdvėje (kosmose).

Trajektorija

Linija, kuria objektas (kosminis kūnas) juda erdvėje (kosmose).

Orbita

Kreivė, kuria objektas (kosminis kūnas) juda erdvėje (kosmose).

Atstumas

Nuotolis, tarpas tarp objektų (kosminių kūnų) plokštumoje ar erdvėje (kosmose).

Greitis

Objekto (kosminio kūno) įveiktas atstumas per laiko vienetą.

Matematika

Mokslas apie struktūrų (abstrakčių), kitimų ir erdvių modelius.

Fizika

Mokslas apie visą materialų pasaulį.

Chemija

Mokslas apie cheminius elementus, medžiagų prigimtį.

Informatika

Mokslas apie informacijos apdorojimą ir saugojimą, panaudojant kompiuterius.

Biologija

Mokslas apie gyvąją gamtą.

Astronomija

Mokslas apie kosminius reiškinius už Žemės atmosferos ribų.

Geografija

Mokslas apie Žemę ir joje vykstančius reiškinius bei procesus.

[Grįžti į turinį](#)

Projektą finansuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybė pagal Europos kosmoso agentūros Europos Bendradarbiaujančios valstybės plano chartiją.
Požiūris išreiškiamas šiame dokumente jokių būdu neatspindi oficialios Europos kosmoso agentūros nuomonės.

© Lietuvos inovacijų centras, 2016

Šio dokumento autorinės teisės priklauso Lietuvos inovacijų centrui.

Šis dokumentas gali būti kopijuojamas visas ar iš dalies, arba talpinamas paieškos sistemoje arba perduotas elektroninėmis, mechaninėmis, fotokopijavimo priemonėmis arba kitokiu būdu tik prisilaikant EKA sutarties Nr. 4000115691/15/NL/NDe terminų.